

Laidiens: 03.12.2009., Nr. 190

Latvijas Bankas noteikumi Nr.48

Rīgā 2009.gada 5.novembrī

Nebanku ārējo maksājumu pārskatu sagatavošanas noteikumi

Izdoti saskaņā ar likuma "Par Latvijas Banku" 39.pantu

1. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā iekšzemes banka un komersants sagatavo un iesniedz Latvijas Bankai pārskatus par nebanku ārējiem maksājumiem (tālāk tekstā – pārskati).
2. Noteikumos lietoti šādi termini:
 - 2.1. ārējais maksājums – naudas pārvedums jebkurā valūtā, izmantojot bezskaidrās vai skaidrās naudas maksājumu un iekšzemes vai ārvalstu bankas pakalpojumus, kur viena no pusēm (saņēmējs vai maksātājs) ir rezidents un otra puse – nerezidents. Ja ārējais maksājums ietver vairākas sastāvdaļas ar atšķirīgu mērķi, katra sastāvdaļa uzskatāma par atsevišķu ārējo maksājumu;
 - 2.2. izejošais ārējais maksājums – rezidenta naudas līdzekļu pārvedums nerezidentam vai ārējā noguldījuma palielinājums;
 - 2.3. ienākošais ārējais maksājums – nerezidenta naudas līdzekļu pārvedums rezidentam vai ārējā noguldījuma samazinājums;
 - 2.4. ārējā noguldījuma palielinājums – rezidenta veiktais sava pieprasījuma noguldījuma vai termiņnoguldījuma palielinājums ārvalstu bankā;
 - 2.5. ārējā noguldījuma samazinājums – rezidenta veiktais sava pieprasījuma noguldījuma vai termiņnoguldījuma samazinājums ārvalstu bankā, veicot naudas līdzekļu pārvedumu uz sev pieejamu kontu iekšzemes bankā vai saņemot skaidro naudu;
 - 2.6. iekšzemes banka – Latvijas Republikā reģistrēta banka vai ārvalstu bankas filiāle;
 - 2.7. ārvalstu banka – ārvalstī reģistrēta banka;
 - 2.8. nebanka – iekšzemes vai ārvalstu bankas klients (rezidents), kas nav iekšzemes banka, t.sk. centrālā valdība, vietējā valdība, komersants, mājsaimniecība, mājsaimniecības apkalpojošā biedrība un nodibinājums;
 - 2.9. komersants – Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā reģistrēts komersants, izņemot iekšzemes banku;
 - 2.10. darījuma datums – datums, kurā veikts ārējais maksājums, t.i., attiecīgā summa norakstīta no nebankas konta iekšzemes vai ārvalstu bankā vai ieskaitīta tajā;
 - 2.11. valūtas kods – valūtas kods saskaņā ar starptautisko standartu ISO 4217 "Valūtu un resursu kodi" (sk. Latvijas Bankas interneta lapas (www.bank.lv) izvēlni "Saites");
 - 2.12. valsts kods – valsts divu burtu kods saskaņā ar starptautisko standartu ISO 3166 "Valstu un to teritoriālā iedalījuma vienību nosaukumu kodi"; starptautiskās organizācijas divu zīmju kods saskaņā ar *Eurostat Balance of Payments Vademecum* (sk. Latvijas Bankas interneta lapas (www.bank.lv) izvēlni "Saites");
 - 2.13. ārējā maksājuma kods – ārējā maksājuma apzīmējums, kas ļauj noteikt ārējā maksājuma mērķi saskaņā ar Latvijas Bankas "Ārējo maksājumu klasifikatoru" (sk. Latvijas Bankas interneta lapas (www.bank.lv) izvēlni "Saites");
 - 2.14. citu noteikumos lietoto terminu lietojums atbilst Latvijas Bankas noteikumu "Monetāro finanšu iestāžu mēneša bilances pārskata sagatavošanas noteikumi" terminu lietojumam.
3. Noteikumu mērķis ir saņemt informāciju, kas nepieciešama valsts maksājumu bilances statistikas sagatavošanai un publicēšanai atbilstoši Eiropas Centrālās bankas normatīvajiem aktiem, lai veicinātu tautsaimniecības attīstības analīzi, makroekonomisko prognozēšanu, Latvijas Bankas monetārās politikas īstenošanu un nodrošinātu tirgus dalībniekus ar nepieciešamo informāciju.

2. Pārskatu sagatavošana

2.1. Pārskatu sagatavošanas pamatprasības

4. Iekšzemes banka sagatavo "Nebanku ārējo maksājumu pārskatu" (1. pielikums).
5. Komersants sagatavo šādus pārskatus:
 - 5.1. "Paziņojums par iekšzemes bankā saņemtajiem ienākošajiem ārējiem maksājumiem" (1-IB; 2. pielikums);
 - 5.2. "Paziņojums par ārvalstu bankās veiktajiem ārējiem maksājumiem" (1-AB; 3. pielikums).
6. Pārskatos iekļauj informāciju par nebanku ārējiem maksājumiem, kuru apjoms, pārrēķināts latos pēc Latvijas Bankas noteiktā attiecīgās valūtas kursa darījuma datumā, ir vienāds vai pārsniedz 5 000 latu apjomu.

7. Pārskatos neiekļauj nebanku ārējos maksājumus, kas veikti ar norēķinu kartēm.

8. Nebanka, veicot izejošo ārējo maksājumu iekšzemes bankā, maksājuma uzdevumā uzrāda maksātāja rezidenci (rezidents vai nerezidents), saņēmēja rezidenci (rezidents vai nerezidents, valsts kods), izejošā ārējā maksājuma kodu.

9. Ja nav iespējams konstatēt, vai maksājums ir ārējais, par izejošo ārējo maksājumu uzskata maksājumu, kura saņēmēja banka ir ārvalstu banka, bet par ienākošo ārējo maksājumu – maksājumu, kura maksātāja banka ir ārvalstu banka.

10. Nebanka atbild par pareizu statistiskās informācijas kodēšanu.

2.2. "Nebanku ārējo maksājumu pārskats"

11. "Nebanku ārējo maksājumu pārskats" tiek sagatavots par šādiem pārskata periodiem: 1.–7., 8.–15., 16.–23., 24.–mēneša pēdējais datums.

12. Ārējo maksājumu uzrāda tā perioda "Nebanku ārējo maksājumu pārskatā", uz kuru attiecas darījuma datums, ko norāda pozīcijā "Darījuma datums".

13. Pozīcijā "Pazīme" norāda ārējā maksājuma pazīmi, izmantojot šādus apzīmējumus:

13.1. J – jauns ārējais maksājums;

13.2. A – anulēts iepriekšējos periodos iekļautais ārējais maksājums.

14. Ja konstatē, ka kāds iepriekšējo periodu ārējais maksājums nav bijis uzrādīts, šo ārējo maksājumu iekļauj kārtējā periodā kā jaunu ārējo maksājumu.

15. Lai anulētu kādu iepriekšējos periodos uzrādītu ārējo maksājumu, to iekļauj kārtējā periodā kā anulētu ārējo maksājumu, atkārtoti uzrādot visu šā ārējā maksājuma informāciju.

16. Lai labotu kāda iepriekšējos periodos uzrādīta ārējā maksājuma informāciju, kārtējā periodā kļūdaini uzrādītais ārējais maksājums uzrādāms kā anulēts, bet pareizo informāciju iekļauj kā jaunu ārējo maksājumu.

17. Pozīcijā "Darījuma reģistrācijas numurs" norāda ārējā maksājuma reģistrācijas numuru, ko iekšējā uzskaitē izmanto iekšzemes banka.

18. Pozīcijā "Nebankas grupas kods" norāda attiecīgās nebankas grupas kodu:

18.1. centrālajai valdībai – kodu "1";

18.2. vietējai valdībai – kodu "2";

18.3. komersantam – kodu "6";

18.4. mājsaimniecībai – kodu "7";

18.5. mājsaimniecības apkalpojošai biedrībai un nodibinājumam – kodu "8".

19. Pozīcijā "Komersanta reģistrācijas numurs" norāda komersanta reģistrācijas numuru Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra komercreģistrā.

20. Pozīcijā "Ārējā maksājuma veids" norāda, vai ārējais maksājums ir nebankas ienākošais ārējais maksājums vai izejošais ārējais maksājums, izmantojot šādus apzīmējumus:

20.1. K – ienākošais ārējais maksājums;

20.2. D – izejošais ārējais maksājums.

21. Pozīcijā "Summa" norāda ārējā maksājuma summu tajā valūtā, kurā veikts ārējais maksājums. Šīs pozīcijas skaitļu kopsummu norāda pozīcijā "Skaitļu kopsumma".

22. Pozīcijā "Valūtas kods" norāda tās valūtas kodu, kurā veikts ārējais maksājums.

23. Pozīcijā "Ārējā maksājuma kods" norāda ārējā maksājuma kodu. Ja komersants un iekšzemes banka nav savstarpēji vienojušies par ienākošā ārējā maksājuma koda iekļaušanu "Nebanku ārējo maksājumu pārskatā" un komersants šo kodu iekšzemes bankai neiesniedz, iekšzemes banka aili neaizpilda.

24. Pozīcijā "Valsts kods" norāda ārējā maksājumā iesaistītā nerezidenta valsts kodu vai tās valsts kodu, kurā atrodas ārvalstu banka, kurā nebanka veikusi ārējā noguldījuma palielinājumu vai samazinājumu. Ja nav iespējams noteikt nerezidenta valsti, izejošajam ārējam maksājumam norāda tās valsts kodu, kurā atrodas izejošā ārējā maksājuma saņēmēja banka, bet ienākošajam ārējam maksājumam – tās valsts kodu, kurā atrodas ienākošā ārējā maksājuma maksātāja banka.

2.3. "Paziņojums par iekšzemes bankā saņemtajiem ienākošajiem ārējiem maksājumiem"

25. Komersants sagatavo "Paziņojumu par iekšzemes bankā saņemtajiem ienākošajiem ārējiem maksājumiem" atsevišķi par katru iekšzemes banku, kurā tas pārskata mēnesī saņēmis ienākošos ārējos maksājumus.

26. Ja ienākošajā ārējā maksājumā, kura apjoms pārsniedz šo noteikumu 6. punktā noteikto ārējā maksājuma apjomu, ietvertas vairākas sastāvdaļas ar atšķirīgu mērķi, komersants uzrāda informāciju par katru ienākošā ārējā maksājuma sastāvdaļu neatkarīgi no tās apjoma.

27. Ienākošo ārējo maksājumu uzrāda tā mēneša "Paziņojumā" par iekšzemes bankā saņemtajiem ienākošajiem ārējiem maksājumiem", uz kuru attiecas darījuma datums, ko norāda pozīcijā "Darījuma datums".

28. Pozīcijā "Darījuma reģistrācijas numurs" norāda iekšzemes bankas konta izrakstā ietverto ienākošā ārējā maksājuma reģistrācijas numuru.

29. Pozīcijā "Summa" norāda ienākošā ārējā maksājuma summu tajā valūtā, kurā veikts ienākošais ārējais maksājums.

30. Pozīcijā "Valūtas kods" norāda tās valūtas kodu, kurā veikts ienākošais ārējais maksājums.

31. Pozīcijā "Ārējā maksājuma mērķis (vārdiem)" norāda ienākošā ārējā maksājuma mērķi.